

deres Børns Skoleunderviisning, uden at lade dem møde i Skolen. Dersom man vil fortolke det saaledes, at det bethyder ikke, at Enhver har Lov til at holde Skole, saa maa man sige: „Det er ganske rigtigt, at Du maa sørge for dine Børns Underviisning, men du maa ikke lade dem undervise af Den eller Den eller Den“, og saaledes kan man blive ved at regne op, til man tilsidst nøder Folk til at sende Børnene i en offentlig Skole; men saa bliver Loven uden al Betydning. Jeg har vel hørt sige, hvor de saakaldte Friskoler blomstre, at der ikke bliver lagt nogen Hindring i veien fra de lokale Skolebestyrelser, for at Enhver, der vil, kan læse med Børnene; men dette indrømmes ingenlunde allevegne, det er f. Ex. ikke Tilfældet her i Kjøbenhavn; der kan ikke Enhver, som vil det, uden Uleilighed holde Skole, og dersom den Tanke er rigtig, at Enhver maatte have Lov til at holde Skole, naar han iøvrigt underkaster sig Lovgivningens Bestemmelser, saa synes jeg, at man her aldeles bestemt skal udtale, siden der her foreligger god og naturlig Leilighed dertil, at enhver Mand eller Kvinde er berettiget til at holde Skole, naar de have den og den Alder, et uplettet Kygte eller noget lignende; jeg troer, at denne Tanke her bør udtales klart og bestemt, saa at der ikke kan være nogen Tvivl om, at Enhver maa være berettiget til at holde Skole, skjøndt jeg jo godt seer, at man her har lagt Vægten paa et andet Punkt. Nu er det jo aabenbart nemmere for en Skolebestyrer, dersom han kan faae Examen afholdt i sin Skole, istedetfor at lade Børnene møde i Sognets Skole, og det synes mig ogsaa at være naturligt, naar Skolen har opnaaet en vis Størrelse, f. Ex. af 10 Elever, saa kunde man nok vente, at den lokale Skolebestyrelse vilde have den Godhed at gaae hen i Skolen og der besørge Børnenes Overhøring; men der kommer atter noget Besynderligt frem, thi der staaer, at Lærerne ikke behøve at underkaste sig Skolelærereexamen, men de skulle dog fremlægge Deviser for Digtighed, og for hvem? For det Sogneforstanderskab, med Hensyn til hvilket man i den første Paragraf har udtalt Tvivl, om det virkelig vil være selvstændigt nok til at hævde den ene eller anden Retning; men dette forekommer mig at være en aabenbar

Modsigelse. Derimod er jeg enig med Lovudkastet deri, at, naar man holder Examen i en saadan Skole, skal vedkommende Lærer eller Lærerinde selv være berettiget til at examinere. Der er endnu et Punkt, jeg skal berøre, og det er, at man har undtaget Kjøbenhavn fra denne Lov. Jeg kjennder ingen Grund dertil, og jeg antager, det maa være Ubeskjendtskab med Forholdene her i Byen; men det er ganske vist, at dersom der noget Sted i Landet er nær forhaanden endeel Mennesker, som hyperlig kunne besørge Børnenes Underviisning uden egentlig at være, strengt taget, berettiget dertil, saa er det netop i Kjøbenhavn; jeg kjennder mange Exempler paa, at jævne Folk meget godt have forberedt Børn til Skolen. Det er ogsaa en Betingelse, jeg maatte stille, hvis jeg skulde stemme for Loven, at den ogsaa faaer Anvendelse paa Kjøbenhavn.

Safs: Hvad den anden Paragraf af det foreliggende Lovforslag angaaer, da kan jeg i Hovedsagen være ganske enig med den ærede sidste Tale. Jeg indseer aldeles ikke, hvorfor Kjøbenhavn skal være udelukket; ligesaa lidt som, hvad det har at bethyde med de Deviser paa Duellighed, som skal aflægges for vedkommende Skolebestyrelse. Det er jo i Grunden intetfigende; thi, naar Børnene blive examine-rede, da vil vedkommende Lærers Duellighed eller Ufbeduelighed deraf kunne godtgjøres. Skal der være Frihed, saa viser det sig bedst paa den Maade, om den enkelte Person er værdig til at nyde den. Forøvrigt maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at det, som § 2 indeholder, ligesom ogsaa den hele Lov, saavidt jeg har forstaaet den, skal være en Slags Forbedring af Loven af 2den Mai 1855; men det blikker da kun en Forbedring i den Henseende, at Børnene i disse private Skoler ikke behøve at møde til Examen i de offentlige Skoler, at Vedkommende kunne melde, naar de ønske Examen afholdt i en saadan lille privat Skole; og at Skolebestyrelsen er pligtig til at møde ved denne Examen. Denne Paragraf kunde uden Tvivl gjøres langt kortere, langt bestemtere og vistnok i det Hele taget langt mere tilfredsstillende for Enhver, som ønsker saa megen Frihed som muligt til Virksomhed i den